

<POLÍTICA GENERAL DE PROTECCIÓ DE DADES DE LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT I ELS CENTRES EDUCATIUS QUE EN DEPENEN>

Introducció

El Reglament general de protecció de dades de la Unió Europea (d'ara en avant RGPD) en els articles 24 i 25 estableix com una obligació de responsabilitat proactiva del responsable del tractament, la necessitat d'establir les oportunes polítiques de protecció de dades, a fi de garantir i poder demostrar que el tractament és conforme amb el mencionat reglament.

En la mateixa línia, l'article 28 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (d'ara en avant LOPDGDD), indica que els responsables i encarregats, tenint en compte els elements enumerats en els articles 24 i 25 de l'RGPD, determinaran les mesures tècniques i organitzatives apropiades que han d'aplicar a fi de garantir i acreditar que el tractament és conforme amb l'esmentat reglament, amb la mencionada llei orgànica, les normes de desplegament i la legislació sectorial aplicable.

En conseqüència amb l'anterior, la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport ha elaborat la present política en compliment del principi de «responsabilitat proactiva» recollit en l'RGPD i l'LOPDGDD.

Quin és l'objecte d'aquest document?

L'objecte d'aquesta política és el compliment d'una de les obligacions bàsiques de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i dels centres educatius que en depenen en matèria de tractament de dades de caràcter personal, com és la de proporcionar formació i informació i normes bàsiques per al tractament de dades personals.

Qui queda obligat per aquesta política?

Tot el personal de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i dels seus centres educatius (d'ara en avant el personal) queda obligat al compliment de la present política, incloent-hi a aquest efecte el personal funcional, laboral, eventual, becari, personal en pràctiques i personal superior i directiu.

On es poden consultar els dubtes sobre la present política?

Qualsevol consulta en relació amb la present política podrà ser consultada a protecciodedadeseducacio@gva.es. Així mateix, en cas que s'hi introduísca algun canvi, l'última versió actualitzada sempre apareixerà publicada en la intranet de la Conselleria.

Quina és la normativa que regula el tractament de dades personals?

La Constitució Espanyola en l'article 18, que garanteix el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge i la necessitat de protegir aquests drets fonamentals, dins de l'àmbit relacionat amb l'ús de la informàtica.

Com a conseqüència d'aquest mandat van ser promulgades dues lleis orgàniques de protecció de dades (la Llei orgànica 5/1992, de 29 d'octubre, de regulació del tractament automatitzat de dades de caràcter personal, i la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal).

I finalment, per a garantir un nivell uniforme de protecció de les persones físiques i el mateix nivell de drets i obligacions exigibles i de responsabilitats per als responsables i encarregats del tractament dins de la Unió Europea, es va aprovar l'any 2016 el **Reglament general de protecció de dades** (d'ara en avant RGPD) actualment vigent.

A més de l'RGPD, des de desembre de 2018 està vigent la **Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals** (d'ara en avant LOPDGDD) que, a més de la protecció de les dades personals, declara els drets digitals dels ciutadans.

Què és una dada de caràcter personal?

Una dada de caràcter personal és qualsevol informació sobre una persona física identificada o identificable («la persona interessada»), i es considera persona física identificable tota persona la identitat de la qual puga determinar-se directament o indirectament, en particular mitjançant un identificador, com per exemple un nom, un número d'identificació, dades de localització, un identificador en línia o un o diversos elements propis de la identitat física, fisiològica, genètica, psíquica, econòmica, cultural o social d'aquesta persona.

Què és una categoria especial de dada de caràcter personal?

Les categories especials de dades (art. 9 RGPD) es refereixen a aquelles que revelen circumstàncies o informació de les persones sobre la seua esfera més íntima i personal. Formen part d'aquesta categoria de dades personals les que revelen l'origen ètnic o racial, les opinions polítiques, les conviccions religioses o filosòfiques, o l'afiliació sindical, i el tractament de dades genètiques, dades biomètriques dirigides a identificar de manera unívoca una persona física, dades relatives a la salut o dades relatives a la vida sexual o les orientació sexuals d'una persona física.

Què són grups de persones afectades en situació d'especial vulnerabilitat?

Tal com indica la seua pròpia denominació (art. 28.2 LOPDGDD), són col·lectius especialment vulnerables, per la qual cosa el tractament de les seues dades personals ha de fer-se amb especial prevenció i cura. Són exemples d'aquests col·lectius, entre altres, els menors d'edat, persones amb discapacitat o aquelles que tenen la condició de víctima de violència de gènere.

Què és un tractament de dades de caràcter personal?

Qualsevol activitat en què estiguen presents dades de caràcter personal constituirà un tractament de dades, ja siga realitzada de manera manual o automatitzada, totalment o parcialment, com la recollida, registre, organització, estructuració, conservació, adaptació o modificació, extracció, consulta, utilització, comunicació per transmissió, difusió o qualsevol altra forma d'habilitació d'accés, acarament o interconnexió, limitació, supressió o destrucció.

Qui és el responsable del tractament?

El responsable del tractament és la persona jurídica, autoritat pública, servei o altre organisme que, tot sol o juntament amb uns altres, determina les finalitats i mitjans de tractament, bé per decisió directa o perquè així li ve imposat per una norma legal en l'exercici d'una competència.

La Conselleria d'Educació, Cultura i Esport és responsable tant dels tractaments que es duen a terme en la mateixa conselleria, com de bona part dels tractaments que realitzen els centres educatius que en depenen.

Qui és l'encarregat del tractament?

L'encarregat del tractament és la persona física o jurídica, autoritat pública, servei o un altre organisme que tracte dades personals per compte del responsable del tractament.

Són encarregats del tractament tant les empreses adjudicatàries que presten serveis per a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport o per als seus centres educatius, com les persones físiques o jurídiques amb les quals s'establisca algun tipus de conveni, sempre que en tots els casos l'objecte principal o accessori del contracte o conveni siga precisament el tractament de dades de caràcter personal per compte de la Conselleria, seguint les indicacions d'aquesta. Generalment això ocorre quan el contractista (persona física o jurídica) presta un servei per a la Conselleria que requereix un tractament de dades personals. En aquests casos, és necessari que el tractament de dades que implica la prestació del servei es regisca per un *encàrrec de tractament* que haurà d'incloure les instruccions i garanties adequades. Un exemple per encàrrec de tractament és el dels col·legis concertats que actuen, a través d'un conveni, com a encarregats de tractament de la Conselleria en la gestió de les ajudes de menjador de les quals resulten beneficiaris els seus alumnes.

No es consideren encarregats del tractament les persones físiques que tinguen accés a les dades personals en la seua condició de personal de la Conselleria d'Educació Cultura i Esport i dels seus centres educatius.

Així mateix, en virtut del Decret 80/2020, de 24 de juliol, la DGTIC actua sempre com a encarregada del tractament de la Conselleria i dels centres educatius dependents d'aquesta.

Quins són els principis que s'apliquen al tractament de dades personals i quin contingut tenen?

- **Principi de lleialtat**, que implica complir totes les normes de dret generals i/o sectorials aplicables al tractament, així com les polítiques i normes de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i dels seus centres educatius per al tractament de les dades personals.

- **Principi de proporcionalitat**, que implica que el dret a la protecció de les dades personals no és un dret absolut, sinó que ha de considerar-se en relació amb la seua funció en la societat i mantindre l'equilibri amb altres drets fonamentals, conformement al principi de proporcionalitat.

- **Principi de licitud**, que implica que qualsevol tractament de dades personals només pot dur-se a terme si té alguna d'aquestes bases jurídiques:
 - Consentiment de la persona interessada per al tractament amb una o diverses finalitats específiques. Encara que aquesta base jurídica de tractament està contemplada en l'RGPD, generalment és residual en el marc dels tractaments de dades que realitzen les administracions públiques. Com a exemple, en el cas dels centres educatius, quan se sol·licita consentiment per a la presa d'imatges d'alumnes en esdeveniments, per a la seua posterior difusió en la revista o en la web del centre.
 - Execució d'un contracte en el qual la persona interessada és part o per a l'aplicació a petició seua de mesures precontractuals;
 - Compliment d'una obligació legal aplicable al responsable del tractament;
 - Protecció dels interessos vitals de la persona interessada o d'un tercer;
 - Compliment d'una missió realitzada en interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable del tractament;
 - Satisfacció d'interessos legítims perseguits per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i els seus centres educatius o per un tercer directament relacionat amb la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i els seus centres educatius, sempre que sobre aquests interessos no prevalguen els interessos o els drets i llibertats fonamentals de la persona interessada que requerisquen la protecció de dades personals i impedisquen o limiten el seu tractament per part de la Conselleria o els seus centres educatius.

- **Principi de transparència**, que implica que la persona interessada serà informada de l'abast del tractament de manera lleial, inequívoca, específica i expressa.

- **Principi de finalitat i limitació de la finalitat**, que implica que el tractament de les dades sempre es durà a terme amb finalitats explícites, legítimes i específiques.

- **Principi de compatibilitat**, que implica que no es duran a terme tractaments de dades amb finalitats incompatibles amb aquelles que van motivar la recollida de les dades (no es consideraran en tot cas incompatibles les finalitats d'arxiu en interès públic, finalitats d'investigació científica i històrica o finalitats estadístiques).

- **Principi de minimització de dades**, que implica que les dades sotmeses a tractament seran adequades, pertinents i limitades al que siga necessari en relació amb les finalitats per a les quals són tractades i referir-se a les mínimes dades possibles.

- **Principi d'exactitud**, que implica que se sotmetran a tractament dades exactes i, si for a necessari, actualitzades, adoptant totes les mesures raonables perquè se suprimisquen o rectificquen sense dilació les dades personals que siguen inexactes.
- **Principi de limitació del termini de conservació**, que implica que les dades seran mantingudes de manera que es permeta la identificació de la persona interessada durant no més temps del necessari per a les finalitats del tractament per a les quals van ser recollides.
- **Principi d'integritat, confidencialitat i seguretat**, que implica que les dades personals seran tractades de manera que es garantisca una seguretat adequada de les dades personals, incloent-hi la protecció contra el tractament no autoritzat o il·lícit i contra la seua pèrdua, destrucció o dany accidental, mitjançant l'aplicació de mesures tècniques o organitzatives apropiades.
- **Principi de protecció de dades des del disseny i per defecte** reduint al màxim el tractament de dades personals, tant en relació amb (i) la quantitat de dades personals recollides; (ii) l'extensió del seu tractament; (iii) el seu termini de conservació, i (iv) la seua accessibilitat pels usuaris.
- **Principi de responsabilitat proactiva o diligència deguda**, que implica que el responsable i l'encarregat del tractament han de complir amb els principis susdits i ser capaços de demostrar-ho.

Quins són els drets de les persones interessades en matèria de protecció de dades?

Les persones interessades tenen els següents drets en matèria de protecció de dades:

- **Dret d'accés**, que permet a la persona interessada obtindre del responsable del tractament confirmació de si s'estan tractant o no dades personals que el concerneixen i, en aquest cas, informació completa sobre el tractament.
- **Dret de rectificació**, que permet a la persona interessada obtindre sense dilació indeguda del responsable del tractament la rectificació de les dades personals inexactes que el concernisquen o que es completen les dades personals que siguen incompletes, inclusivament mitjançant una declaració addicional.
- **Dret de supressió («dret a l'oblit»)**, que permet a la persona interessada obtindre sense dilació indeguda del responsable del tractament la supressió de les dades personals que el concernisquen, el qual estarà obligat a suprimir sense dilació indeguda les dades personals quan concórrega alguna de les circumstàncies legalment indicades.
- **Dret a la limitació del tractament**, que permet a la persona interessada obtindre del responsable del tractament la limitació del tractament de les dades quan es complisca alguna de les condicions legalment indicades.

➤ **Dret a la portabilitat de les dades**, que permet a la persona interessada rebre les dades personals que l'incumbisquen, que haja facilitat a un responsable del tractament, en un format estructurat, d'ús comú i lectura mecànica, i a transmetre-les a un altre responsable del tractament sense que ho impedisca el responsable al qual se li hagen facilitat, en els supòsits legalment determinats.

➤ **Dret d'oposició**, que permet a la persona interessada oposar-se en qualsevol moment, per motius relacionats amb la seua situació particular, al fet que dades personals que el concernisquen siguen objecte d'un tractament basat en el compliment d'una missió realitzada en interès públic o en l'exercici de poders públics del responsable o en la satisfacció de l'interès legítim del responsable, incloent-hi l'elaboració de perfils. Aquest dret també proporcionarà a la persona interessada el dret a oposar-se en tot moment al tractament de les dades personals que el concernisquen amb finalitats de màrqueting (publicitat), incloent-hi l'elaboració de perfils relacionada a aquest efecte. Encara que la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport no duu a terme tractaments publicitaris com a tal, podríem entendre que queda inclòs en l'exercici d'aquest dret les peticions de les persones interessades per a donar de baixa la seua subscripció de les llistes de distribució de comunicacions de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

➤ **Dret a no ser objecte d'una decisió individual automatitzada, incloent-hi l'elaboració de perfils** basada únicament en el tractament automatitzat, que produísca efectes jurídics en ell o l'afecte significativament de manera similar.

➤ **Dret a revocar el consentiment prèviament atorgat**. Tota persona interessada tindrà dret a retirar el seu consentiment en qualsevol moment. La retirada del consentiment no afectarà la licitud del tractament basada en el consentiment previ a la seua retirada. Abans de donar el seu consentiment, de fet, la persona interessada ha de ser informada d'aquest dret i les seues conseqüències, i ha de ser tan fàcil per a ella retirar el consentiment com donar-lo.

Com afecta el principi de seguretat el personal de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i dels seus centres educatius?

El personal de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i dels seus centres educatius ha d'utilitzar únicament les eines corporatives (aplicacions, programari, dispositius i xarxes) que la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i els seus centres educatius posa a la seua disposició per a tractar les dades personals de les quals són responsables (en la seua majoria proporcionades i gestionades per la DGTIC) respectant totes les mesures de seguretat configurades per a l'ús d'aquestes eines.

A més, el personal de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i dels seus centres educatius ha de respectar les polítiques de seguretat de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i dels seus centres educatius per al tractament de dades de caràcter personal.

Si cal l'ús d'eines diferents de les que proporciona la DGTIC, s'haurà de fer una anàlisi prèvia de la necessitat i mesures que l'eina ha de contemplar per a garantir el compliment de la normativa de protecció de dades, disposant a més de la corresponent autorització.

Com afecta el principi de confidencialitat el personal de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i dels seus centres educatius?

Tot el personal que tinga accés a dades de caràcter personal està obligat a guardar secret sobre aquestes.

Aquest deure de secret és essencial per a garantir el dret fonamental a la protecció de dades i és d'obligat compliment per a totes les persones que presten els seus serveis en la Conselleria d'Educació Cultura i Esport i els seus centres educatius en relació amb les dades de caràcter personal a les quals accedisquen.

A més, el deure de secret subsisteix fins i tot una vegada finalitza la relació amb la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i els seus centres educatius.

Aquest deure de confidencialitat és extensible també a qualsevol persona que pugua tindre accés a les dades, encara que siga de manera "accidental" o "incidental". Per això, es considera una bona pràctica que es recorde al personal de les empreses contractistes que desenvolupen el seu treball en les dependències de la Conselleria o dels centres (serveis de neteja o de seguretat, per exemple) la prohibició d'accedir, fora dels casos autoritzats, a les dades de la Conselleria i els centres, i en els supòsits en què puguen conèixer-les de manera accidental o incidental (per exemple, per estar a la vista exposats en taulers), el seu deure de guardar secret i confidencialitat en relació amb aquestes.

Quines són les conseqüències de vulnerar la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal?

L'entitat amb potestat per a determinar si hi ha hagut una infracció de la normativa de protecció de dades en el cas del sector públic i privat és l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD), llevat que per al sector públic en l'àmbit de la comunitat autònoma de què es tracte, hi haja una autoritat de control amb competències específiques sobre la matèria.

En el cas del **sector privat** les infraccions del que s'estableix en l'RGPD se sancionen per l'AEPD amb, entre altres mesures, multes administratives que, en funció de la mena d'infracció, podran oscil·lar entre 10.000.000 € com a màxim o, tractant-se d'una empresa, d'una quantia equivalent al 2% com a màxim del volum de negoci total anual global de l'exercici financer anterior, optant-se per la de major quantia, i multes administratives de 20.000.000 € com a màxim o, tractant-se d'una empresa, d'una quantia equivalent al 4% com a màxim del volum de negoci total anual global de l'exercici financer anterior, optant-se per la de major quantia. L'RGPD en tot cas també preveu un ampli marc d'actuacions correctives.

Per al **sector públic** (Conselleria d'Educació Cultura i Esport i els seus centres educatius), l'AEPD dictarà resolució sancionant amb prevenció, establint en la mateixa resolució les mesures que siga procedent adoptar perquè cesse la conducta o es corregisquen els efectes de la infracció que s'haguera comés. La resolució es notificarà al responsable, a l'òrgan del qual depenga jeràrquicament, si és el cas, i a les persones interessades.

A més en aquests casos l'autoritat de protecció de dades proposarà també la iniciació d'actuacions **disciplinàries** quan hi haja indicis suficients per a això i, en aquest cas, el procediment i les sancions a aplicar seran les establides en la legislació sobre règim disciplinari o sancionador que resulte aplicable. Quan les infraccions siguen imputables a autoritats i directius, i s'acredite l'existència d'informes tècnics o recomanacions per al tractament que no hagen sigut degudament atesos, en la resolució en la qual s'impose la sanció s'inclourà una amonestació amb denominació del càrrec responsable i s'ordenarà la publicació en el *Boletín Oficial del Estado* o diari oficial autonòmic que corresponga.

Es comunicaran al Defensor del Poble i, en el nostre cas, al Síndic de Greuges, les actuacions realitzades i les resolucions dictades segons tot l'anterior.

Finalment, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades publicarà en la seua pàgina web la identitat del responsable del tractament que haja comés la infracció.